

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Çoktan Seçmeli Madde Yazım Kuralları:

- * Öğrencilerin sözcük repertuarında bulunmayan sözcük, kavram kullanılmamalıdır.
- * Gereksiz görsel kullanılmamalıdır.
- * İpucu verilmemeli ve sorunun cevabı herhangi başka bir madenin kökünde olmamalıdır.
- * "Hepsi" ya da "hiçbiri" seçenek olarak kullanılmamalıdır.
- * Seçenek uzunlukları birbirine eşit olmalıdır.

AÇIK UÇLU SORULAR

a. Essay (Yazılı Yoklama):

- Cevaplayıcı sorulama cevap verme konusunda özgürdür. Sınırsız cevap verebilmesinin avantajı, öğrencinin yalnızca sahip olduğu bilgiyi değil, aynı zamanda zihninin nasıl işlediğini onlama olanağı sağlar. Dezavantajı ise öğrenci sınırlı bir bilgiye sahipse soruya ilgisi olmayan, aklına estigi gibi uzun cevaplar yazabilir.
- Bu sınav türü dünyada en eski ve günümüzde de öğretmenlerin en çok tercih ettiği testlerden biridir.
- Çok fazla soru sorulmaması bir dezavantajıdır.
- Puanlar sadece öğrencinin sahip olduğu bilgiyi değil, anlatım biçimini, yazı güzelliğini de yansıtır. Bu da sistematik hatayı artırabilir.
- Puanlama öznelliği en önemli dezavantajıdır. Nesnelligi artırmak için ayrıntılı bir cevap anahtarı çıkarılmalıdır. Bütüncül ya da analitik rubrik hazırlanabilir.

b. Kısa Cevaplı Sorular:

Kısa cevaplı testler, öğrencinin bir sözcük, bir rakam, bir tarih ya da en çok bir cümle ile cevaplandırabileceği sorulardan oluşur. Bu sebeple nesneldir (puanlama).

Avantajları:

Hazırlanması, uygulanması ve puanlanması kolay, kullanışlıdır. Soru sayısı artırılabilir. Sistematik hata karışma ihtimali yoktur. Dezavantajı ise, iyi yazılmazsa üst düzey bilişsel özelliklerin ölçülememesidir.

@hatem.sefiko-ogrtmn

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMENİN TEMEL KAVRAMLARI

Sistem: En az bir hedefi gerçekleştirmek üzere uygun ve değişik öğelerden oluşan dirik (canlılığını sürdüren, sürekli kendisini yenileyen) bir örüntüdür.

* Eğitim sistemindeki hedefler:

1. **Uzak Hedefler:** Devletlerin hedefleridir.
2. **Genel Hedefler:** Kurumların hedefleridir (MEB, il Milli Eğitim, Okul yönetimleri)
3. **Özel Hedefler:** Dersin hedefleridir, bir dersin kazanımlarını kapsar.

Girdi: Eğitim-öğretim için gerekli her şey eğitim sisteminin girdisini oluşturur. (öğrenci, öğretmen, okul, çalışmalar, yönetim vs.)

Süreç: Girdilerin hedefler doğrultusunda bir araya getirdiği, dersin hedeflerinin öğrenciye kazandırıldığı eğitim durumlarını kapsar.

Çıktı: Öğrencilerin sahip olduğu niteliklerdir.

→ Çıktılar hedeflerle tutarlı mı diye kontrol edilir. Eğer tutarlı ise eğitim sistemi doğru işliyor, tutarsız ise eğitim sistemi aksıyordur.

- * Eğitimde kontrol (denetleme) ölçme ve değerlendirme ile mümkündür.
- * Gözlemlenemeyen süreçler ve ürün değerlendirilemez

• Dünya Ekonomik Formuna göre 2025 yılında çalışanların sahip olması gereken beceriler:

- ✓ Analitik düşünme, yenilik ve yaratıcılık
- ✓ Etkin öğrenme ve öğretme stratejileri
- ✓ Karmaşık problem çözme
- ✓ Eleştirel düşünme ve analiz
- ✓ Orijinallik
- ✓ Liderlik ve sosyal etki
- ✓ Teknoloji kullanımı

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme, Ölçüt ve Değerlendirmenin Kavramsal Temelleri

Ölçme → Öğrencinin belirli bir özelliğini (zeka, başarı, yetenek, kişilik, tutum) gözlemleyerek o özelliğe sayı, sembol ya da sıfat adı verme işlemidir.

→ Kerim TYT'den 450 puan aldı.

→ Zeynep yapılan sınavda 1. oldu.

* Ölçme yapmadan sisteme yönelik girdi, süreç ve çıktı kontrol edilemez. Denetleme ve kontrol yapılamaz.

Ölçüt → Ölçülen özellik hakkında karar alabilmek, yargıya varabilmek, değerlendirme yapabilmek için dayanak alınan referans noktası ya da referans aralığıdır.

→ 60 alan geçer

→ 90-109 arası normal zeka

Değerlendirme → Bir ölçme sonucunu (ölçüm) en az bir ölçüte vurarak ölçülen nitelik hakkında karar verme, yargıda bulunma işlemidir.

→ Zeynep dersten geçmiştir. / kalmıştır.

→ Hakan burs almaya hak kazanmıştır. / kazanamamıştır.

ÖLÇME TÜRLERİ

Doğrudan Ölçme

• Beş duyu organı ile algılanan özellikler doğrudan gözlenebilir.

Örnek: sınıftaki öğrenci sayısı, parktaki salıncak sayısı, cinsiyet, boyları, kalem tutma becerisi vb.

Dolaylı Ölçme

• Bazı özellikler ancak onun göstergesi olduğu bilinen davranışlar aracılığı ile gözlemlenerek ölçülebilir.

Örnek: Derse yönelik tutumları, sınav kaygıları, motivasyon düzeyi.

Türetilmiş Ölçme

• İki ya da daha fazla özelliğin arasındaki matematiksel bağlantıyı ölçme türüdür.

Örnek: hız (yol/zaman), yoğunluk (kütle/hacim), zeka yaşı (

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

ÖLÇÜT TÜRLERİ

1-Mutlak Ölçüt → Ölçme işlemlerinde bir öğrencinin notu, diğer bir öğrencinin değerlendirmesini etkilemez.

* Mutlak ölçüt genellikle ölçme işlemi öncesinde ilan edilir.

→ Dersten geçme notu 50'dir.

→ Sürücü ehliyeti sınavında 70 alan başarılı dur.

2-Bağıl Ölçüt → Ölçme işlemlerinde bir öğrencinin başarısı, başka bir öğrencinin değerlendirmesini etkileyebilir.

→ Bağıl ölçüt ancak ölçme işlemi sonrasında belirlenebilir.

→ Rekabetçi bir eğitsel ortam kaçınılmazdır.

→ İlk 10 öğrenci proje için seçilecektir.

AMACA GÖRE DEĞERLENDİRME TÜRLERİ

Tanım - Yerleştirmeye Yönelik Değerlendirme

* Sınıf içi ölçme ve değerlendirme: Öğretim yılının başında öğrencilerin önceki öğrenmelerini belirlemek için yapılır. Not verilmez.

* Okul/kurum geneli ölçme ve değerlendirme: Öğretim yılının başında, öğrenciyi tanımak ve onu uygun programa/sınıfa yerleştirmek amacıyla yapılır. Amaç not vermek değildir. (Seviye tespit sınavı)

Bıçimlendirme - Yetiştirmeye Yönelik Değerlendirme

* Belirli bir konu / ünite vb. sonunda ünitadaki öğrenme eksiklerini belirlemek amacıyla yapılır. Amaç not vermek değildir.

* Burada kullanılan testlere "izleme testi" ya da "tarama testi" denir.

Değer Bıçmeye / Düzey Belirlemeye Yönelik Değerlendirme

Belirli bir öğretim sürecinin sonunda, not vermek amacıyla yapılan değerlendirmedir.

Rehberlik Amaçlı Değerlendirme

Özel Eğitim: Özel gereksinimi olan çocuklara uygundur. (RAM)

Mesleki Rehberlik: Alan seçimlerinde, meslek seçimlerinde, üst kur. geçiş

Program Değerlendirme → Eğitim programlarının geliştirilmesi için

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

BİR ÖLÇME ARACINDA BULUNMASI GEREKEN PSİKOMETRİK NİTELİKLER

GEÇERLİLİK

Ölçme aracından elde edilen puanın amaca hizmet etme derecesidir.

GÜVENİRLİLİK

Puanların kararlı, tutarlı ve duyarlı olmasıdır.

KULLANIŞILIK

Ölçme aracının geliştirilmesinin, uygulanmasının ve puanlamasının kolay ve ekonomik olması

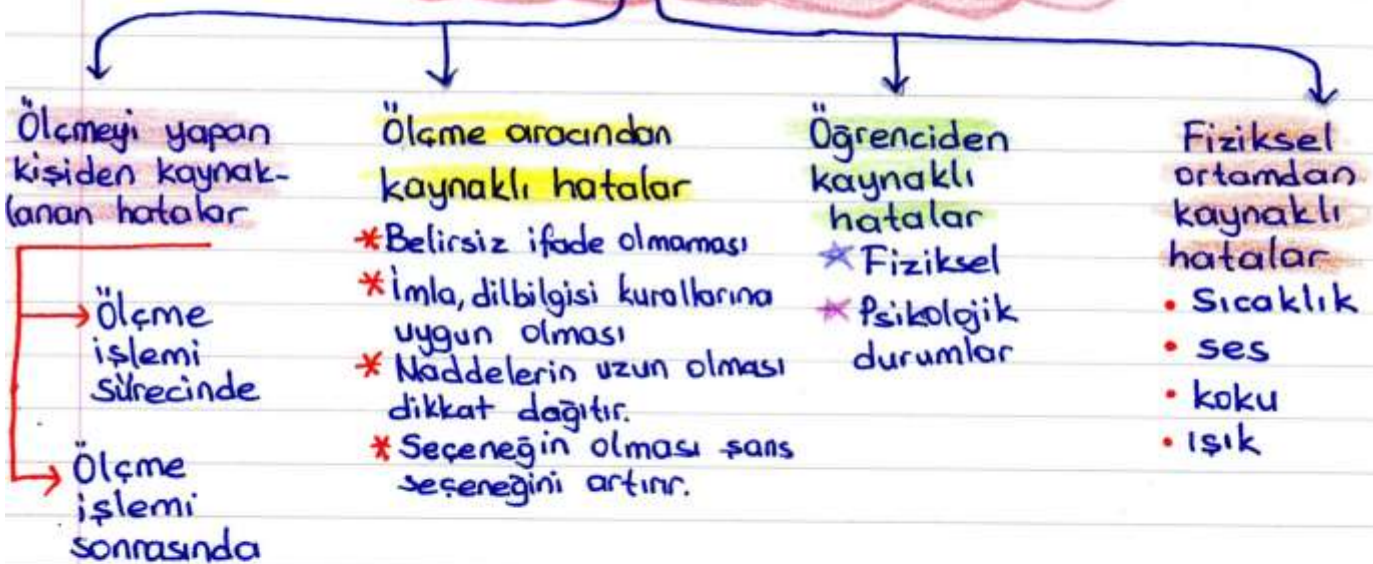
HATA : Hatalar 3'e ayrılır.

1- **Sabit Hata**: Her ölçme işlemine aynı miktarda karışan hatalardır. **Örneğin**; Bir öğretmenin sınavında herkese 10 puan vermesi

2- **Sistemik Hata**: Ölçülen büyüklüğe, öğretmene veya ölçme koşullarına göre miktarı değişen hatadır. Mesela, öğretmenin yazısı kötü olandan puan kırması

3- **Tesadüfi Hata (Rastlantısal)**: Şansla ortaya çıkan, ne yönde ve ne ölçüde karıştığı belli olmayan hatalardır.

TESADÜFİ HATA KAYNAKLARI

GEÇERLİLİK, GÜVENİRLİLİK VE HATA İLİŞKİSİ

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

- *Güvenirlilik geçerlilik için ön şart ama yeterli şart değildir.
- *Ölçme aracının değil ölçme sonucu puanının geçerliliği ve güvenirliliği vardır.
- *Ölçme araçlarının psikometrik nitelikleri şunlara göre değişebilir:

- Ölçme amacının değişmesi
- Uygulama grubunun değişmesi
- Dilin eskimesi / değişmesi
- Maddelerde ve alt ölçeklerde yapılan değişiklikler
- Farklı kültürler
- Kuramsal bilgi birikiminde değişiklikler

KORELASYON: En az iki değişken arasında karşılıklı bir ilişki bulunup bulunmadığı, eğer ilişki varsa bu ilişkinin yönü ve miktarı hakkında bilgi veren istatistik bir tekniktir. "r" ile sembolize edilir. **Örneğin:** saç uzunluğu ile zeka arasında bir ilişki var mıdır?

Korelasyon -1 ile +1 arasında değer alır.

Pozitif Korelasyon iki değişken arasında doğru orantılı ilişki anlamına gelir. **Örneğin** ders çalışma süresi ile sınav notu arasında pozitif korelasyon olması beklenir.

Negatif korelasyon, iki değişken arasında ters orantılı ilişki kidir. **Örneğin** yükseklik ile sıcaklık negatif korelasyon beklenir.

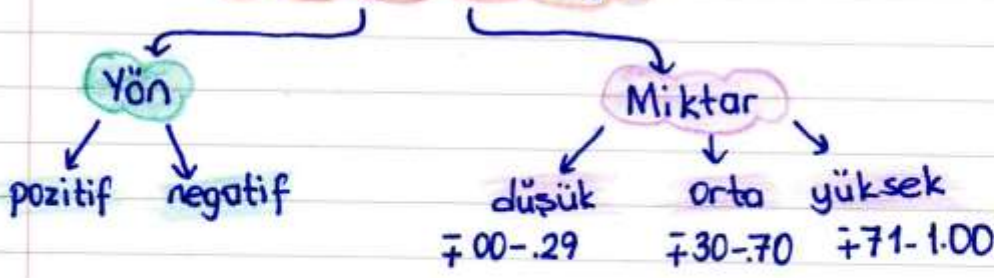
+1 → **Mükemmel korelasyon** (Mükemmel doğru orantılı ilişki) -1 → **Mükemmel ters orantılı ilişki**

Sıfır korelasyon iki değişken arasında sistematik bir ilişkinin olmadığı anlamına gelir. "Mükemmel ilişkisizlik" **Örneğin** öğretmenin boyu ile aylık ücretleri arasındaki ilişki

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Korelasyon Katsayısı

* Korelasyon katsayısının negatif ya da pozitif olması büyüklük-küçüklük belirtmez, yön bildirir. Katsayı ile neden-sonuç ilişkisi kurulamaz.

GEÇERLİLİK SORGULAMA YÖNTEMLERİ

GEÇERLİLİK

* Kapsam Geçerliliği

♥ Ölçüt Dayanıklı Geçerlilik

▲ Yapı Geçerliliği

Yordama Geçerliliği

Zamandaş Geçerlilik

* **KAPSAM GEÇERLİLİĞİ:** Başarı testlerinde aranan bir geçerlilik sorgulamasıdır. Kapsam geçerliliği bir testin ölçülmek istenen davranışları ne derece kapsadığıyla ilgilidir. Testin kapsam geçerliliğinin yüksek olduğunun söylenebilmesi için

1. Testteki soruların konu kapsamını dengeli ölçüyor olması
2. Sorunun kazanımla doğrudan ilgili olması beklenir.

Kapsam Geçerliliği Sorgulama Yöntemleri

Mantıksal/Rasyonel Yöntemler

- * Belirtke tablosu hazırlanması
- * Uzman görüşüne başvurulması

İstatistiksel Yöntemler

Uzmanlardan dönüt istenmişse uzmanlar arasında uyum olup olmadığı istatistiksel yöntemlerle test edilir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

♥ **Ölçüt Dayanıklı Geçerlilik:** Ölçme aracından elde edilen puanların geçerliliği yüksek bir puanla karşılaştırılarak geliştirilen ölçme aracının geçerliliğine ilişkin yapılan tahmindir.

a- Yordama Geçerliliği: Eldeki veriden yola çıkarak geleceğe, henüz gerçekleşmemiş bir olguya ilişkin yapılan tahmindir.

Özellikle iki amaçla uygulanan ölçme araçlarının yordama geçerliliğinin yüksek olması istenir. Bunlar seçme ve yönlendirme amaçlı kullanılan testlerdir. Seçme amaçlı testlere YKS, KPSS, LGS vb. araçlar, yönlendirmek için uygulanan yetenek testleri, ilgi envanterleri örnek gösterilebilir.

Yordama geçerliliğinde ölçütün belirlenmesinde dikkat edilecekler:

1. Ölçme aracı yordamaya çalıştığı değişkenle doğrudan ilgili olmalı,
2. Kararlı olmalı, günden güne değişmemeli,
3. Bireyin özelliğini gerçekten yansıtan nesnel ve güvenilir ölçüt olmalı
4. Elde edilmesi kolay ve ekonomik olmalıdır.

b. Zamandaş Geçerlilik: "Hâlihazır geçerlilik, benzer ölçekler geçerliliği, uygunluk geçerliliği"

Zamandaş geçerlilikte geçerlilik katsayısının -1 ile 1 arasında değişmesi beklenir. Ölçüte bağlı olarak geçerlilik katsayısı ± 1 'e yaklaştıkça artar, 0'a yaklaştıkça düşer.

Şekil : Geçerlilik katsayısı

Zamandaş geçerlilikte ölçütün belirlenmesinde dikkat edilecekler;

1. Ölçme aracının ölçmeye yöneldiği özellik ile doğrudan ilişki olmalıdır.
2. Geçerliliği yüksek olmalıdır.

▲ **YAPI GEÇERLİLİĞİ:** Yapı geçerliliği bir yandan testin ölçtüğü niteliklerin neler olduğunu araştırma, diğer yandan testi alan kişilerin elde ettiği puanların ne anlama geldiğini açıklama çabasıdır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

GÜVENİRLİK: Güvenilir bir ölçme aracı, aynı özelliklerle ilgili olarak arka arkaya yapılan ölçmelerde yaklaşık olarak aynı sonucu verir. Yani test, aynı gruba iki ya da üç kez uygulandığında gruptaki her bir kişi yaklaşık aynı puanı almalıdır.

- Ölçme işlemlerinde güvenilirliğin kestirilmesi çok önemlidir.
- Güvenirlilik katsayısı 0 ile 1 arasında değişir.

GÜVENİRLİK

Birden Çok Uygulamaya Dayalı Yöntemler

• Test-Tekrar Test Yöntemi:

Bir test aynı gruba, belirli zaman aralığıyla iki kez uygulanır. İki test arasındaki korelasyon hesaplanır. Bu yöntem yetenek testleri, kişi envanterleri gibi psikolojik ölçme araçlarında tercih edilir.

• Eşdeğer (Paralel) Testler

Farklı sorulardan oluşan aynı davranışı ölçen iki test aynı gruba kısa zaman aralığında yapılır.

Tek Uygulamaya Dayalı Yöntemler

* **Test Yarılama Yöntemi:** Bir test iki eş yarıya bölünür ve bireylerin iki yarıdan aldıkları puanlar arasındaki tutarlılık incelenir.

* **Kuder-Richardson 20 ve 21 Yöntemleri (KR-20 ve KR-21):** Testin kendi içinde tutarlı bir bütün oluşturup oluşturmadığı ile ilgili bilgi verir.

* **Cronbach Alfa Yöntemi:** Eğer ölçme aracının puanlaması çok kategorili ise KR-20 ile aynı mantıkta kurulan Cronbach Alfa hesaplanır.

GÜVENİRLİĞİ VE GEÇERLİLİĞİ ARTIRMA YOLLARI

▲ Bir testteki madde sayısı arttıkça birimler küçüldüğünden duyarlılık ve güvenilirlik artar.

▲ Puanlayıcı sayısı arttıkça güvenilirlik artar.

▲ Puanlama nesnelliği, güvenilirliği büyük ölçüde etkiler.

▲ KR-20 ve KR-21 yöntemlerindeki gibi homojenlik artınca güvenilirlik artar. ▲ Modellerin açık ve anlaşılır yazılması, fiziksel ortamın uygun hale getirilmesi, test süresinin yeterli olması, test uygulaması öncesi ve süreçte yönergeler verilmesi güvenilirliği artırır.

TEST GELİŞTİRME VE MADDE/SORU TÜRLERİ

Test, eğitimde bireylerin özelliklerini belirlemeye yönelik ölçme araçlarına verilen genel isimdir.

TEST TÜRLERİ

Testi Alan Kişi Sayısına Göre	Testin Uygulanış Süresine Göre	Testin Ölçtüğü Niteliğe Göre	Değerlendirme Yaklaşımına Göre	Hazırlanış Biçimine Göre	Veri Toplama Tekniğine Göre
1. Bireysel	1. Süreli	1. Hız testleri	1. Objektif	1. Standart	1. Performans
2. Grup	2. Süresiz	2. Güç testleri	2. Subjektif	2. Öğretmen yapımı	2. Kağıt-Kalem

TEST GELİŞTİRME

Test geliştirmenin işlem basamakları:

- a. Amacın belirlenmesi
- b. Kapsamın belirlenmesi ve belirtke tablosunun oluşması
- c. Denemelik soruların yazılması
- d. Soruların gözden geçirilmesi (Redaksiyon)
- e. Denemelik test formunun hazırlanması
- f. Testin uygulanması
- g. Test istatistiklerinin hesaplanması
- h. Seçilen modellerden oluşan nihai formun oluşturulması.

Öğretmenler açısından sınıf içi ölçme ve değerlendirmelerde uygulamak için test planı:

- * Sınavın amacının belirlenmesi
- * Sınavda yoklanacak davranışların belirlenmesi
- * Sınavın kapsayacağı konuların listelenmesi
- * Sınav gününün belirlenmesi
- * Bir ders saatine uygulanabilecek sınav süresinin belirlenmesi
- * Belirtke tablosunun hazırlanması
- * Soru/madde türlerinin belirlenmesi
- * Sınav süresinin belirlenmesi
- * Soruların güçlük dağılımının belirlenmesi
- * Soruların seçiminde izlenecek yolun belirlenmesi
- * Cevap anahtarı ve puanlama yöntemi, çoğaltma yöntemi, sınavı uygulama kuralları, yönerge yazılması, sınavın uygulanması
- Test ve madde istatistiklerinin hesaplanması

BAŞARININ ÖLÇÜLMESİNDE YÖNTEMLER

ÖLÇME ARAÇ VE YÖNTEMLERİ

GELENEKSEL YÖNTEMLER

- * Yazılı Yoklama
- * Sözlü Yoklama
- * Çoktan Seçmeli
- * Doğru-Yanlış
- * Cümle Tamamlama
- * Kısa Cevaplı
- * Eşleştirme

DESTEKLEYİCİ YÖNTEMLER

- Portfolyo
- Öz Değerlendirme
- Akran Değerlendirme
- Gözlem Formu
- Kontrol Listesi
- Değerlendirme Ölçekleri
- Diğerleri

GELENEKSEL ÖLÇME YÖNTEMLERİ

Seçme Gerektiren Maddeler

- Doğru-Yanlış
- Eşleştirme
- Çoktan Seçmeli

Açık Uçlu Sorular

- Uzun Yanıtlı Sorular
- Kısa Yanıtlı Sorular
- Cümle Tamamlama
- Sözlü Yoklama

Doğru-Yanlış Modelleri:

Doğru-yanlış maddelerinde verilen bir tür "önerme"dir. Çoktan seçmeli madde türünden sonra en çok kullanılan 2. madde tipidir. Avantajları:

- Hazırlanması, uygulanması ve puanlanması kolay yani kullanışlı
- Soru sayısı artırılabilir, sistematik hata karışma olasılığı yoktur.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Doğru-Yanlış Maddeleri Dezavantajları:

- Şans başarısı olasılığı yüksektir.
- İyi yazılmazsa genellikle üst düzey bilissel beceri ölçemez.
- Öğrenme eksikliklerini belirleyemez.
- Yanlış üzerinden öğretim yapılmaz.
- Her konuda kesin yanlış denebilecek durumlar belirlemek zordur.

Doğru-Yanlış Maddeleri Yazım Kuralları:

- ▲ Her madde tek ve belirli bir fikri belirtmelidir.
- ▲ Doğru-Yanlış maddesi kesinlikle doğru ya da yanlış olmalıdır.
- ▲ Bir maddenin yanlışlığı aldatıcı noktada olmamalıdır.
- ▲ Madde ifadesi kısa, açık ve yalın olmalıdır.
- ▲ Sonla puan almayı engellemek için ifadeyi düzeltmesi istenir.

EŞLEŞTİRME MADDELERİ:

@hatem.sefika-ogrtmn

İki grup halinde verilen ve birbirleriyle ilgili olan bilgilerin eşleştirilmesidir.

Avantajları:

- ★ Hazırlanması ve uygulanması kolay, kullanışlıdır. Soru sayısı artırılabilir. Sistemotik hata karışma olasılığı yoktur.

Dezavantajları:

- Şans başarısı olasılığı yüksektir. İyi yazılmazsa üst düzey becerileri ölçemez.

Eşleştirme Maddeleri Yazım Kuralları:

- Soru grubunda yönerge/açıklama yazılmalıdır.
- Seçeneklerin kullanılıp kullanılmayacağı, birden fazla kullanma durumu belirtmelidir.
- Madde sayısı en az 6, en çok 15 olmalıdır.
- Maddelerin tümü aynı sayfada bulunmalıdır.

ÇOKTAN SEÇMELİ MADDELER

- Hazırlanması zor ancak puanlanması kolaydır. Puanlama objektif.
- Üst düzey becerilerle ilgili madde yazmak zordur.
- Doğru cevabı içinde barındırması nedeniyle puanlanması zor.
- Çok sayıda soru yazılabilir.
- Sistemotik hata karışma ihtimali çok düşüktür.
- Çeldirme mantığı temellidir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

c. Cümle Tamamlama Soruları:

Kısa cevaplı / Sınırlı cevap gerektiren soru grubudur.

Hazırlanması oldukça kolaydır.

Cümle ders kitabından aynen alınmamalıdır.

Avantajları: Hazırlanması, uygulanması kolay, kullanışlıdır. Soru sayısı artırılabilir. Sistematiik hata karışma olasılığı yoktur.

Dezavantajı ise, iyi yazılmazsa üst düzey bilişsel özellikleri ölçemez.

Cümle Tamamlama Yazım Kuralları:

Her kısa cevap maddesi, yalnızca tek bir doğru cevabı olacak biçimde yapılandırılmalıdır. İfade açık, net, anlaşılır olmalı.

İpuçları verilmemeli, bir cümlede birden çok boşluk bırakılmamalıdır.

@hatem.sefika-ogrtmn

d. Sözlü Yoklama:

* Çok iyi organize edilirse dahi ciddi bir ölçme hatası barındırma özelliğine sahiptir. Fakat dile dayalı becerilerin ölçülmesi için geleneksel yöntemler içindeki tek türdür. Örneğin sözlü anlatım, diksiyon, solfej ve şarkı söyleme vb.

* Bireysel bir test olması nedeniyle her öğrenciye ayrı soru sorma zorunluluğu vardır.

* Öğrencinin cevapları gözden geçirme şansı yoktur.

Puanlama hemen yapılır. Bu yüzden sistematiik hata karışabilir.

Sözlü Yoklama Uygulama Kuralları:

► Sınav zamanı önceden ilan edilmeli, sorular önceden hazırlanmalı, cevap anahtarı hazırlanmalı, basit sorudan başlanmalı, kayıt altına alınamıyorsa puanlama hemen yapılmalı ve puana ilişkin dönüt hemen verilmelidir.

NOT: Yoklanacak davranış, yazılı sınav türüyle yoklanabiliyorsa sözlü yoklama yapmaktan kaçınılmalıdır.

Genel Değerlendirme: Geleneksel test etme yaklaşımları ürün odaklıdır. Eğitim sürecinde ürün kadar öğrencinin süreçte bilgiyi nasıl yapılandığına izlenmesi de beklenen ürünün ortaya konulabilmesi açısından önemlidir. Bu nedenle geleneksel ölçme yöntemleri, destekleyici (alternatif) desteklenmelidir.

DESTEKLEYİCİ DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMLARI

Portfolyo → Öğrencinin bir bütün olarak gelişim ve öğrenme süreci ürünlerini gösteren, aynı zamanda değerlendirilmesini sağlayan sistemli dosyalardır.

Amacı: Öğrenciyi çok yönlü olarak ve öğrencinin gelişimini bir süreç olarak izlemek ve değerlendirmektir.

→ Öğrencinin sadece okulda değil; aile ortamında, oyun ortamında ve dış çevrede tanınmasını amaçlar.

• Portfolyonun 2 türü vardır.

✓ Süreci yansıtan port.

✓ Ürünü yansıtan port.

Portfolyonun İçeriği:

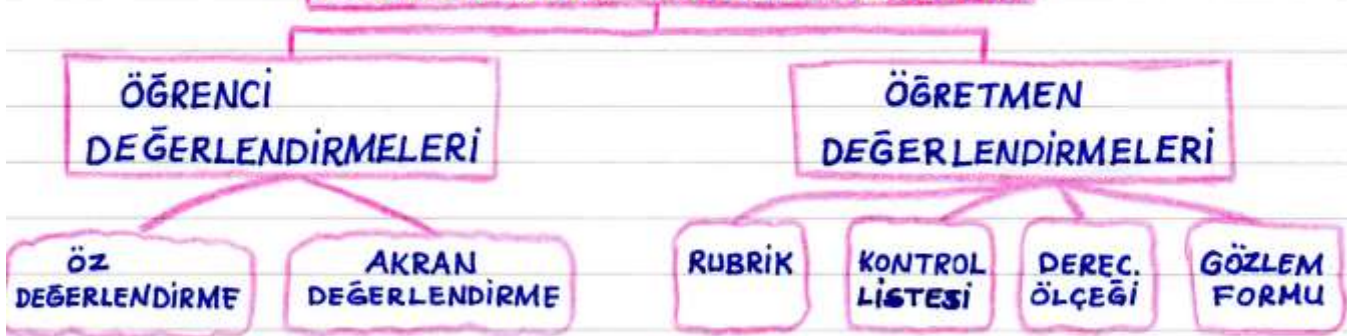
- Öğretmen kayıtları
- Öğrencinin çalışmaları
- Öğrencinin yaz. mektuplar
- Öğrenciye yazılan mektuplar.
- Öğrencinin sözel ve psikomotor becerilerini gösteren kayıtlar.
- Öğrencinin kendi çalışmaları hakkındaki düşünceleri, günlük.
- Öğretmenin aileye ve diğer öğretmenlere yaz. mektuplar.

Portfolyo Oluşturma Süreci

@hatem-sefika-ogrtmn

PERFORMANS DEĞERLENDİRME

Öz Değerlendirme → Öğrencinin belirli bir konuda kendi kendisini değerlendirmesidir.

Dezavantajları → Yanlı davranma, deneyimsizlik

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Akran Değerlendirme → Öğrencinin ortaya koyduğu performansa ilişkin arkadaşlarının değerlendirmesine denir.

→ Sorumluluk duygusu, eleştirel düşünme becerisi artar.

Dezavantajları : Yanlı davranma, kişisel ilişkilerin etkisi, genel izlenim

Rubrik (Dereceli Puanlama Anahtarı) → Performans ürünlerinin değerlendirilmesinde en çok kullanılan araçlardan biridir.

→ Rubrikler bütüncül ve analitik olmak üzere ikiye ayrılır.

Kontrol Listeleri → Gözlenen performans ürününün ölçütlere uygunluğu "evet-hayır", "var-yok", "gösterdi-göstermedi" vb. bir biçimdedir.

Dereceleme Ölçekleri → Performansa dayalı işlemler ilk baştan sonuna kadar listelenir. Davranışın gösterilme derecesi en az üçlü " tam gösterildi (3), kısmen gösterildi (2), gösterilmedi (1)" biçiminde değerlendirilir.

@hatem.sefika-ogrtmn

Gözlem Formları → Özellikle fen derslerinde, meslek liselerinin somut performans ürünlerinin geliştirildiği alanlar için uygundur.

GELENEKSEL VE DESTEKLEYİCİ YÖNTEMLERİN KARŞILAŞ.

Geleneksel Yöntemler

- * Ürün değerlendirilir.
- * Öğrencinin ulaştığı noktanın tespiti önemlidir.
- * Üst düzey düşünme bec. değer. yetersizdir. (Essay dışında)
- * Değerlendirme öğrenmeden ayrılır.
- * Gruba odaklıdır.
- * Başarının bireyler arası değerlendirilmesine odaklıdır.
- * Geçerlilik ve güvenirlik kontrolü daha kolaydır.

Destekleyici Yöntemler

- * Süreç ve ürün birlikte değerlendirilir.
- * Ne öğrendikleri yanında, öğrendiklerini nasıl kullandıklarıyla ilgilenir.
- * Üst düzey bilişsel düşünme becerilerine odaklanır.
- * Değerlendirme öğrenmeyle bütünleşir.
- * Odak noktası bireydir.
- * Öğrencinin bireysel olarak gelişimine odaklıdır.
- * Geçerlilik ve güvenirlik problemi olabilir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Eğitim İzleme Araştırmaları: Tarihi, Önemi ve Türkiye'den Sonuçlar

Başarı → Sunulan bilgilere, sunulan içeriğe o eğitimi alan bireylerin ne kadar ulaşabildiğine dair bir gösterge olarak ifade edilir.

Beceri → Bilgilerin bir araya toplanıp, doğru bilgilerin seçilip, ardından seçilen bilgilerin doğru şekilde kullanılmasıdır.

→ Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programında (PISA) ölçülen özellikler "okuryazarlık" olarak tanımlanmaktadır.

Uluslararası İzleme Çalışmaları

- * Ulusal izleme araştırmasına temel teşkil eden ilk çalışmalardan biri 1964 yılında gerçekleştirilen uluslararası matematik izleme çalışmasıdır.
- * TIMSS'in de geliştiricisi olan kurum (IEA) tarafından gerçekleştirilen bu çalışma 1960'larda matematik üzerinde başlamıştır.

PISA Kapsamı ve Sonuçları

- * En güncel PISA uygulaması olan 2018 döngüsüne 79 ülke/ekonomi katılım göstermiştir.
- * PISA, 15 yaş grubunu hedef olarak almaktadır.
- * Her üç yıllık döngüde bir alana ağırlık verilmektedir.
 - 2000 yılında okuma becerileri
 - 2003 yılında matematik okuryazarlığı
 - 2006 yılında fen okuryazarlığı
 - 2018 yılında tekrar okuma becerileri

TIMSS Kapsamı ve Sonuçları

- * TIMSS, IEA tarafından dörder yıllık döngüler şeklinde gerçekleşir.
- * PISA ve TIMSS arasındaki en temel fark:
 - PISA okuryazarlık becerileri, TIMSS eğitim programına ilişkin bec.
- * TIMSS 4. sınıf ve 8. sınıf düzeyindeki öğrencilere uygulanır.
- * TIMSS ilk defa 1995 yılında * Türkiye'de 1999 yılında ilk 8. sınıf